

Ìwé Dániẹ̀lì - Ọ̀kan Ọ̀gọ̀rùn-ún Méjìlẹ̀lọ̀gbọ̀n

Ìṣipayá Ìtumò Àsọtẹ̀lẹ̀ tí Ìdánwò Keji: Ìmò nípa Àwòrán Èranko náà àti Àkókò Ìdídi àwọn 144,000 náà

Jeff Pippenger

2024-03-12

Nínú àwọn àpílẹ̀kọ̀ isáájú a lo àkókò láti mọ̀ọ̀kan àwọn àbùdá àsọtẹ̀lẹ̀ tí ìdánwò keji nínú àwọn ìdánwò mẹ̀ta tí àwọn àngẹ̀lì mẹ̀ta náà dúró fún. Àngẹ̀lì kọ̀ọ̀kan dúró fún ìdánwò kan pàtó, a sì ṣàfihàn ìdánwò keji gégé bí ìdánwò ojú-rí. A ti dá gbogbo àwọn àngẹ̀lì mẹ̀ta náà mọ̀, a sì tún dá àwọn ìdánwò tí ó bá olúkúlùkù wọn mu mọ̀ nínú Danieli orí kin-in-ní, níbi tí ìdánwò keji nínú àwọn ìdánwò mẹ̀ta náà ti dá lórí irísí Danieli àti àwọn ọ̀lọ̀lá mẹ̀ta náà lẹ̀yìn tí wọn jẹ̀ oúnjẹ ewébe, dípò oúnjẹ Babiloni. Àbùdá mìíràn tí ìdánwò keji ni pé a sáà maa n sojú rẹ̀ gégé bí àwòrán isọkan Ìjọ àti Ìpínlẹ̀.

Gbogbo àwọn àngẹ̀lì mètẹ̀tẹ̀ta àti àwọn ìdánwò tí ó bá ọ̀kọ̀ọ̀kan wọn mu ni a fi hàn nínú isubú Bábẹ̀lì tí Nimrodu ní Gẹ̀nẹ̀sìsì orí kọ̀kànlá. Àwọn ìdánwò mètẹ̀tẹ̀ta náà ni a sojú wọn níbẹ̀ nípa ilò mẹ̀ta tí ọ̀rò náà pé, “ẹ̀ jẹ́ kí a,” gégé bí a ti lò ó nínú ẹ̀sẹ̀ kẹ̀ta, kẹ̀rin, àti keje. Isọ̀rọ̀ keji náà pé, “ẹ̀ jẹ́ kí a,” nínú ẹ̀sẹ̀ kẹ̀rin, ni ó samisi ìdánwò àngẹ̀lì keji.

Wọn sì wí pé, E wá, ẹ̀ jẹ́ kí a kọ̀ ilú kan fún ara wa, àti ilé-ìṣọ̀ kan, tí ọ̀kè rẹ̀ yóò dé ọ̀run; ẹ̀ jẹ́ kí a sì ṣe orúkọ̀ fún ara wa, kí a má bàa tú ká lórí gbogbo ilẹ̀ ayé. Gẹ̀nẹ̀sìsì 11:4.

Ìlú n sojú fún ipínlẹ̀ kan, ilé-ìṣọ̀ sì n sojú fún ijọ kan. Wọn tún fẹ́ iwà kan pàtó, gégé bí a ti ṣàfihàn nínú ifẹ̀ wọn láti ṣe orúkọ̀ fún ara wọn. Nínú ìdánwò keji ni a sáà maa n fi iwà hàn, a sì maa n ṣe é ní ifiwéra pẹ̀lú iwà idákẹ̀jẹ̀ rẹ̀, gégé bí a ti rí nínú Kéèni àti Ábẹ̀lì, àwọn wúndiá ọ̀lọ̀gbọ̀n àti aṣiwèrè, tàbí nínú ìdánwò keji Dániẹ̀lì nínú irísí ojú láàárín àwọn tí wọn jẹ̀ oúnjẹ Bábílónì, ní idákẹ̀jẹ̀ pẹ̀lú àwọn tí wọn jẹ̀ ewébe.

Jọ̀wọ̀, dán àwọn iránsẹ̀ rẹ̀ wò fún ojọ̀ mẹ̀wáá; kí wọn sì maa fún wa ní ẹ̀wà-ọ̀kà láti jẹ̀, àti omi láti mu. Lẹ̀yìn náà, kí a wo ojú wa níwájú rẹ̀, àti ojú àwọn ọ̀mọ̀ tí n jẹ̀ nínú ipín oúnjẹ ọ̀ba; gégé bí o bá sì rí, bèè ni kí o ṣe sí àwọn iránsẹ̀ rẹ̀. Nígbà náà ni ó gbà fún wọn nínú ọ̀ràn yí, ó sì dán wọn wò fún ojọ̀ mẹ̀wáá. Ní ọ̀pin ojọ̀ mẹ̀wáá náà, ojú wọn farahàn pé ó rẹ̀wà sí i, ara wọn sì sanra ju ti gbogbo àwọn ọ̀mọ̀ tí wọn n jẹ̀ nínú ipín oúnjẹ ọ̀ba lọ. Danieli 2:12–15.

Nínú itàn àwọn Millerite, ìdánwò àngẹ̀lì keji fi irú àwọn olùjosìn méjì hàn. Egbé tí ó kùnà nínú ìdánwò náà di àwọn ọ̀mọ̀bínrin Romu, ṣùgbọ̀n egbé keji ni àwọn olóòótọ̀ tí wọn n bá a lọ láti tẹ̀lẹ̀ imọ̀lẹ̀ tí n tẹ̀sìwájú. Àwọn ọ̀mọ̀bínrin Romu n fi àkópọ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ tí iyá wọn hàn, àti iyá tí wọn di ọ̀mọ̀bínrin rẹ̀ ni a mọ̀ sí iyá àwọn àgbèrè. Ní ti àsọtẹ̀lẹ̀, àgbèrè jẹ́ ijọ kan tí ó wọ inu ibáṣepọ̀ pẹ̀lú ijọba, gégé bí ó ti rí nínú àwòrán ijọ papacy.

Àkókọ̀ nínú àwọn àngẹ̀lì mẹ̀ta tí ó wà nínú Ifihàn orí kẹ̀rinlá ní gbogbo ìdánwò mẹ̀ta ti ọ̀kọ̀ọ̀kan àwọn àngẹ̀lì mètẹ̀tẹ̀ta, gégé bí ó ti rí pẹ̀lú Dániẹ̀lì orí kin-in-ní. Nínú Dániẹ̀lì orí kejilá, a tún fi ilàna ìdánwò aláyòọ̀da-mẹ̀ta hàn pẹ̀lú, nítorí náà ilàna ìdánwò aláyòọ̀da-mẹ̀ta náà wà ní ibèrè àti ní ọ̀pin

iwé Dániẹ̀li.

A ó sì yọ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn mọ́, a ó sì sọ wọ̀n di funfun, a ó sì dán wọ̀n wò; sùgbọ̀n àwọ̀n búburú yóò máa hùwà búburú: kò sì sí ẹnìkan nínú àwọ̀n búburú tí yóò lóye; sùgbọ̀n àwọ̀n ọ̀lọ̀gbọ̀n yóò lóye. Dániẹ̀li 12:10.

Ìdánwò àkókó nínú ẹ̀sẹ̀ kejilá ni iwẹ̀nùmọ́ tí ń ẹ̀lẹ̀ ní àgbàlá ibi mímọ́, níbi tí a ti pa ọ̀dọ̀-àgùntàn náà, tí a sì ń ka idáláre sí ẹ̀lẹ̀sẹ̀ náà. Ìdánwò kejì nínú ẹ̀sẹ̀ kejilá ni láti di funfun, èyí tí ibi mímọ́ nínú ibi mímọ́ ń ẹ̀pẹ̀ẹ̀re, tí ó sì ń ẹ̀fihàn igbà tí a fi isodimímọ́ fún onígbàgbọ́. Ìgbésẹ̀ kẹ̀ta ni láti jẹ́ ẹ̀ni tí a dán wò, èyí tí ó ń ẹ̀pẹ̀ẹ̀re idájó Ibi Mímọ́ Jùlọ́, níbi tí a ti fi èdidi di àwọ̀n èniyàn Ọ̀lọ̀run, tí a sì ti mú iyìn-ògo pé. Àwọ̀n ẹ̀gbé olùjọ̀sìn méjì náà ni a ẹ̀pẹ̀ẹ̀re nípasẹ̀ àwọ̀n èniyàn búburú tí kò lóye, àti àwọ̀n ọ̀lọ̀gbọ̀n tí wọ̀n lóye.

Ìdánwò kejì, tí a ti ẹ̀fihàn rẹ̀ lọ̀pọ̀ igbà nínú Ọ̀rọ̀ mímọ́, jẹ́ aṣojú idánwò ojú-rí, níbi tí a ti ń fi irú méjì àwọ̀n olùjọ̀sìn hàn, tí a sì ń ẹ̀pẹ̀ẹ̀re isọkan Ijọ̀ àti Ìpínlẹ̀. Kò kéré sí i ní pàtàkì ni pé àbùdá kan tí idánwò kejì ní ni pé ó ẹ̀sájú idánwò kẹ̀ta, idánwò kẹ̀ta sì ń ẹ̀pẹ̀ẹ̀re idájó. Síbẹ̀síbẹ̀, ikilọ̀ pàtàkì kan wà ní ti idájó idánwò kẹ̀ta, nítorí pé ọ̀kọ̀ọ̀kan àwọ̀n idánwò méta náà ní í ẹ̀ pẹ̀lú idájó, sùgbọ̀n a gbé àwọ̀n idánwò méjì àkókó kalẹ̀ sínú itàn kan níbi tí idàgbàsókè iwà ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀. Ìdánwò kẹ̀ta yàtò, níwọ̀n bí ó ti jẹ́ idánwò àfihàn àsọtẹ̀lẹ̀, tí ó kàn ń dá ẹ̀ni irú olùjọ̀sìn tí o ti di mọ́ nínú àwọ̀n ìgbésẹ̀ méjì tó ẹ̀sájú nínú ilàna idánwò náà.

Ní àkókò ididiẹ̀ ti ẹ̀gbẹ̀rún lónà ọ̀gọ̀rún-ún mẹ̀rìnlẹ̀lógójì [144,000], èyí tí ó bèrẹ̀ ní September 11, 2001, tí ó sì parí ní òfin Sunday ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà, idánwò méta wà. Ìdánwò àkókó ni nígbà tí àngẹ̀lì náà sọkalẹ̀ ní September 11, 2001, àti ní ibámu pẹ̀lú àngẹ̀lì tí ó sọkalẹ̀ nínú itàn àwọ̀n Millerite ní August 11, 1840, idánwò náà sì di idánwò lóri oúnjẹ. Nínú orí kìn-ín-ní Danieli, idánwò àkókó ni nígbà tí Danieli pinnu nínú ọ̀kàn rẹ̀ pé ọ̀un kí yóò jẹ́ oúnjẹ ọ̀ba. Nígbà tí Èmí Mímọ́ sọkalẹ̀ ní ibatisi Kristi, tí Ó sì gbàawẹ̀ fún ojọ́ ogójì, idánwò àkókó Rẹ̀ ni oúnjẹ.

Ìdánwò kẹ̀ta àti ikeyìn ní àkókò ididi àwọ̀n ẹ̀gbẹ̀rún ọ̀gọ̀rún-ún kan àti mẹ̀rìnlẹ̀lógójì ni òfin Ojọ́ Àìkú. Ní àkókò náà gbogbo àwọ̀n tí wọ̀n ní ọ̀ye nípa ohun tí Ìsinmi ojọ́ keje ń béèrè, tí wọ̀n sì yan láti jọ̀sìn ní ojọ́ oòrùn, yóò gba ààmì ẹ̀ranko náà, wọ̀n sì ti sọ̀nù fún ayérayé. Lẹ́yìn ọ̀dún méta, nínú orí kìn-ín-ní iwé Dániẹ̀li, a mú Dániẹ̀li àti àwọ̀n akíkanjú mètẹ̀tẹ̀ta náà wá níwájú Nebukadínésàri (àmì ẹ̀pẹ̀ẹ̀re òfin Ojọ́ Àìkú), kí a lè dá wọ̀n lẹ́jọ́ nípa ikẹ̀kọ̀ọ́ wọ̀n láàárín ọ̀dún méta tó ẹ̀sájú. Nígbà tí Baba àti Ọ̀mọ́ sọkalẹ̀ nínú itàn isọtẹ̀ Nimrodu ní “ẹ̀ jẹ́ ká lọ” kẹ̀ta, ó jẹ́ láti da èdè wọ̀n rú kí wọ̀n sì tú wọ̀n ká sí òkèèrè. Ìdánwò kẹ̀ta ni idánwò tó ń fi iyàtò hàn gbangba tó ya àwọ̀n ẹ̀gbé méjì náà sọtò fún ayérayé.

“Àkàwé ẹ̀pọ̀ búburú àti ti àwọ̀n lásán fi kedere kọ́ wa pé kò sí àkókò kankan tí gbogbo àwọ̀n èniyàn búburú yóò yí padà sọ̀dọ̀ Ọ̀lọ̀run. Àlikámà àti ẹ̀pọ̀ búburú ń dàgbà pọ̀ títi di ikórè. Àwọ̀n ẹ̀ja rere àti búburú ni a sì ń fà pọ̀ wá sí etí omi fún iyapa ikeyìn.

“Lẹ̀kẹ̀kẹ̀nsi, àwọ̀n ọ̀we wọ̀nyí ń kọ̀ni pé kò ní sí àkókò idánwò kankan lẹ́yìn idájó. Nígbà tí isẹ́ ihinrere bá parí, iyapa láàárín àwọ̀n rere àti àwọ̀n búburú yóò tẹ̀ lé e lẹ̀sẹ̀kẹ̀sẹ̀, àti pé ayanmọ́ ẹ̀gbé kọ̀ọ̀kan yóò di mímulẹ̀ títi láé.” Christ’s Object Lessons, 123.

Àkókò fifi èdidi mọ́ lóri àwọn egbèrún m̀erínlélógòjì [144,000] nàà parí nígbà òfin Ojọ̀ Àìkú tí yóò dé láipé, àti láàárín idánwò kẹta yẹn àti idánwò àkókó tí ó dé ní September 11, 2001, ni a mú idánwò kejì wá sórí Adventism Laodíkea. “Kò sí àkókò oore-òfẹ̀ lẹyìn idájọ́,” nítorí iṣẹ̀ ihinrere nàà ti pé nígbà nàà fún àwọn egbèrún m̀erínlélógòjì [144,000] nàà.

Arábirin White kóni ní ọ̀pọ̀ ibi pé bí a kò bá borí idánwò àkókó, nígbà nàà a kò lè borí idánwò kejì; àti láìṣe àṣeyọ́rí níborí idánwò kejì, a ó fi ikùnà wa hàn ní idánwò kẹta, èyí tí í ṣe idánwò imúdájú.

“A tọka mi padà sí ikéde ibòwò àkókó Kristi. A rán Johanu ní ẹ̀mí àti agbára Elijah láti pèsè ọ̀nà fún Jesu. Àwọn tí wọn kọ ẹ̀rì Johanu kò rí èrè kankan nínú ẹ̀kọ̀ Jesu. Itakò wọn sí irántí tí n sọ tẹ̀lẹ̀ nípa ibòwò Rẹ̀ fi wọn sí ipò tí wọn kò fi lè tètè gba ẹ̀rì tí ó lágbára jùlọ̀ pé Ọ̀un ni Mèsáyà. Satani darí àwọn tí wọn kọ irántí Johanu lọ síwájú sí i, kí wọn lè tún kọ Kristi, kí wọn sì kan án mọ̀ agbélébùú. Nípa s̄ìṣe èyí wọn fi ara wọn sí ipò tí wọn kò fi lè gba ibùkún ní ojọ̀ Pentikosti, èyí tí i bá ti kọ wọn ní ọ̀nà sínú ibi mímọ̀ ọ̀run. Yíyà aṣọ̀ ikéle tẹ̀npilì nàà fi hàn pé a kì yóò tún gba àwọn ebo àti àṣe isin àwọn Júù mọ̀. A ti rú Ebo òlá nàà, a sì ti tẹ̀wọ̀ gbà á, àti Ẹ̀mí Mímọ̀ tí ó sọkalẹ̀ ní ojọ̀ Pentikosti mú èrò àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn kúrò ní ibi mímọ̀ ayé lọ sí ibi mímọ̀ ọ̀run, níbi tí Jesu ti wolé pẹ̀lú ẹ̀jẹ̀ Tìrẹ̀, láti tú àwọn ànfààní iràpadà Rẹ̀ sórí àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn Rẹ̀. Sùgbón a fi àwọn Júù sílẹ̀ nínú òkùnkùn pátápátá. Wọn padànú gbogbo imọ̀lẹ̀ tí wọn i bá ti ní nípa ètò igbàlà, wọn sì s̄ì n gbẹ̀kẹ̀ lé àwọn ebo àti ọ̀rẹ̀ wọn tí kò ní itòbilọ̀rùn. Ibi mímọ̀ ọ̀run ti gba ipò tí ibi mímọ̀ ayé, síbẹ̀ wọn kò ní imọ̀ nípa iyípadà nàà. Nítorí nàà wọn kò lè rí èrè nínú idàbòbò Kristi ní ibi mímọ̀.”

“Ọ̀pọ̀ èniyàn ni n fi ibànújẹ̀ àti ibèrù wo ọ̀nà tí àwọn Júù gbà kọ Kristi sílẹ̀, tí wọn sì kàn án mọ̀ agbélébùú; bí wọn sì ti n ka itàn ifiyàjẹ̀ni tí a fi í ṣe ní itijú, wọn rò pé àwọn nífẹ̀ rẹ̀, àti pé àwọn kì yóò ti sẹ̀ e bí Peteru ti ṣe, tàbí kàn án mọ̀ agbélébùú bí àwọn Júù ti ṣe. Sùgbón Ọ̀lọ̀run, ẹ̀ni tí n ka ọ̀kàn gbogbo èniyàn, ti mú ifẹ̀ yẹn fún Jèsù tí wọn jẹ̀wọ̀ pé àwọn ní wá sí idánwò. Gbogbo ọ̀run fi ifẹ̀ tó jinlẹ̀ jù lọ wo bí a ṣe gba ihin iṣẹ̀ àngẹ̀lì kìn-in-ní. Sùgbón ọ̀pọ̀ àwọn tí wọn jẹ̀wọ̀ pé àwọn nífẹ̀ Jèsù, tí wọn sì da omijé sílẹ̀ bí wọn ti n ka itàn agbélébùú, fi ẹ̀gàn ṣe iròyìn ayọ̀ ibòwò rẹ̀. Dípò kí wọn fi ayọ̀ gba ihin iṣẹ̀ nàà, wọn sọ pé itànje ni. Wọn kóriíra àwọn tí wọn nífẹ̀ ifarahàn rẹ̀, wọn sì ti ilẹ̀kùn àwọn ijọ̀ pa mọ̀ wọn. Àwọn tí wọn kọ ihin iṣẹ̀ kìn-in-ní kò lè rí ànfààní kankan gbà láti ọ̀dọ̀ ẹ̀kejì; bẹ̀ẹ̀ ni wọn kò sì rí ànfààní kankan gbà láti ọ̀dọ̀ igbe ọ̀ganjọ̀, èyí tí ó yẹ̀ kí ó pèsè wọn sílẹ̀ láti fi igbàgbọ̀ wọ̀ pẹ̀lú Jèsù sínú ibi mímọ̀ jùlọ̀ nínú ilé-mímọ̀ ọ̀run. Nípa kọ àwọn ihin iṣẹ̀ méjèjèjì tí ó s̄áájú, wọn ti sọ ọ̀ye wọn di òkùnkùn tó bẹ̀ẹ̀ gẹ́ẹ̀ tí wọn kò fi lè rí imọ̀lẹ̀ kankan nínú ihin iṣẹ̀ àngẹ̀lì kẹta, èyí tí n fi ọ̀nà hàn sí ibi mímọ̀ jùlọ̀. Mo rí i pé gẹ́gẹ̀ bí àwọn Júù ti kàn Jèsù mọ̀ agbélébùú, bẹ̀ẹ̀ ni àwọn ijọ̀ tí orúkọ nikan jẹ̀ ijọ̀ ti kàn àwọn ihin iṣẹ̀ wònyí mọ̀ agbélébùú; nítorí nàà wọn kò ní imọ̀ nípa ọ̀nà sí ibi mímọ̀ jùlọ̀, wọn kò sì lè rí ànfààní gbà láti inú ibèbẹ̀ Jèsù níbẹ̀. Bí àwọn Júù, tí wọn n rú àwọn ebo aláilò wọn, ni wọn ṣe n gbé àwọn àdúra aláilò wọn sókè sí yàrá nàà tí Jèsù ti fi sílẹ̀; Sátàni sì, ní inú-dídùn nítorí ẹ̀tan nàà, gba àkópọ̀ iwà ẹ̀sìn wọ̀, ó sì n fa ọ̀kàn àwọn ẹ̀ni wònyí tí n jẹ̀wọ̀ pé àwọn jẹ̀ Kristẹ̀ni sódò ara rẹ̀, nípa s̄ìṣe iṣẹ̀ pẹ̀lú agbára rẹ̀, àwọn ààmì rẹ̀, àti àwọn iṣẹ̀ iyanu iró, kí ó lè di wọn mú s̄ins̄in nínú pakute rẹ̀.” Early Writings, 259–261.

Bí a kò bá gba ikilọ̀ ihin-iṣẹ̀ tí a sojú fún nípasẹ̀ September 11, 2001, dájúdájú a oò gba òfin Sunday nígbà tí yóò dé, bí a bá s̄ì wá láàyè nígbà nàà. Ní ti èyí, idánwò nàà níbi tí a ti pinnu ayanmọ̀ wa

yí padà kúrò nínú ihìnrere ọ̀run pẹ̀lú ẹ̀gàn, eleyà, àti ikòríira, àngẹ̀lì kan tí ó mú iwé àkájọ ní ọ̀wọ̀ rẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ itijú nàà. Gbogbo ọ̀run sì kún fún ibínú nítòrí pé a fi itẹ̀lẹ̀-ko Jesu báyii láti ọ̀wọ̀ àwọn tí wọn jẹ́wọ̀ pé wọn jẹ́ ọ̀mọ̀lẹ̀yìn Rẹ̀.” Early Writings, 245, 246.

Nínú àyọkà nàà, a “fi isẹ̀ rán” àngẹ̀lì àkókó ti Ifihàn orí kẹrinlá “láti sọkalẹ̀ kí ó sì kilò fún àwọn olùgbé ayé pé kí wọn múra sílẹ̀ fún ifarahàn keji Rẹ̀,” èyí tí ó jẹ́ isẹ̀ kan nàà pátápátá pẹ̀lú ti àngẹ̀lì Ifihàn orí kejìdínlógún. Isẹ̀ àyànfúnni àngẹ̀lì àkókó nàà ni “láti fi ọ̀go rẹ̀ tan ayé nàà mọ̀lẹ̀, kí ó sì kilò fún èniyàn nípa ibínú Ọ̀lọrun tí n bó,” èyí tí ó tún jẹ́ isẹ̀ àngẹ̀lì orí kejìdínlógún lẹ̀kẹkan sí i. Àwọn tí wọn gba ihìnrere nàà “fi ọ̀go fún Ọ̀lọrun,” sùgbọ̀n àwọn tí wọn kọ ihìnrere nàà sílẹ̀ “ni a fi sílẹ̀ nínú òkùnkùn pátápátá.”

Daniẹ̀lì àti àwọn ọ̀lọ́lá mètẹ̀tẹ̀ta nàà yàn láti jẹ́ oúnjẹ̀ ti ọ̀run, egbé keji sì jẹ́ oúnjẹ̀ ti Bábilónì. Ní ọ̀pin “idánwò ojú” ojó mẹ̀wàá nàà, Daniẹ̀lì àti àwọn ẹ̀lẹ̀gbé rẹ̀ yin Ọ̀lọrun lógo, nítòrí irisí ojú wọn hàn gbangba pé wọn sanra sí i, wọn sì rẹ̀wà ju àwọn tí wọn jẹ́ oúnjẹ̀ ti Bábilónì lọ. Ifiransẹ̀ àngẹ̀lì kìn-in-ní ti Ifihàn orí kẹrinlá, dúró fún gbogbo idánwò mètẹ̀tẹ̀ta nàà nínú ifihàn rẹ̀ nípa ihìnrere àinípẹkun. Idánwò àkókó ni láti bèrù Ọ̀lọrun, èkejì ni láti fi ọ̀go fún Un, idánwò kẹta sì ni nígbà tí wákàtí idájọ̀ bá dé. Àwọn tí wọn mú iwé kékeré nàà láti ọ̀wọ̀ àngẹ̀lì kìn-in-ní, tí wọn sì jẹ́ ẹ̀, gégé bí a ti sojú rẹ̀ nínú Jòhánù ní orí kẹwàá, yin Ọ̀lọrun lógo ní idánwò keji, léyìn nàà ni a sì pèsè wọn sílẹ̀ láti wọ̀ inú idájọ̀ Nebukadinésári. Léyìn ilà lóri ilà, idánwò àkókó ní September 11, 2001, ni láti jẹ́ iwé kékeré tí ó wà ní ọ̀wọ̀ àngẹ̀lì alágbára nàà. Idánwò nàà sí idánwò tó tẹ̀ lé e sílẹ̀, níbi tí a ó ti fi àwọn ẹ̀ka olùjosin méjì hàn sáájú idánwò ikẹyìn àti ipẹ̀yà yíyan gidì, èyí tí ó kan fi hàn ní rọ̀rùn bóyá iwà tí a ti fi ọ̀go hàn ni, tàbí iwà tí ó kún fún òkùnkùn.

Àkókò ididi èdidi àwọn egbèrún lònà ọ̀górùn-ún m̀erínlélógójì jẹ́ itàn láti ojó kọkànlá oşù Kẹsàn-án, ọ̀dún 2001 tí tí dé ọ̀fin Ojọ̀ Àikú tí yòò dé láipẹ̀ ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà. Nínú itàn nàà, àkàwé àwọn wúndiá mẹ̀wàá yòò tún ara rẹ̀ ẹ̀, a ó sì mú un ẹ̀ ní déédé lẹ̀tà kọkọkan. Nígbà nàà, ọ̀títọ̀ nàà fi hàn pé itàn àsoṭẹ̀lẹ̀ Hábakúkù méjì yòò tún ara rẹ̀ ẹ̀ pẹ̀lú, a ó sì mú un ẹ̀ ní déédé lẹ̀tà kọkọkan. Ó tún túmọ̀ sí i pé àkókò ididi èdidi àwọn egbèrún lònà ọ̀górùn-ún m̀erínlélógójì ni àkókò tí ipa gbogbo iran àsoṭẹ̀lẹ̀ ti n tún ara rẹ̀ ẹ̀, tí a sì n mú un ẹ̀ ní déédé lẹ̀tà kọkọkan.

Dániẹ̀lì orí kọkànlá, esẹ̀ ogójì ni a tú sílẹ̀ ní àkókò ọ̀pin ní ọ̀dún 1989. Esẹ̀ nàà bèrẹ̀ pẹ̀lú àkókò ọ̀pin ní 1798, ó sì parí nípa fifi àkókò ọ̀pin hàn ní 1989. Ilà lóri ilà, àkókò ọ̀pin ní 1798 bá àkókò ọ̀pin ní 1989 mu. Itàn esẹ̀ ogójì, tí ó bèrẹ̀ ní 1798, tí ó sì n bá a lọ tí tí dé ọ̀fin Ojọ̀-isinmi ní esẹ̀ ogójì-ọkan, n sojú fún itàn ẹranko ayé (Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà) gégé bí ijọba kẹfà nínú àsoṭẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀lì. Àwọn iwo méjì ẹranko ayé nàà, èyiinì ni Rẹ̀pùblikánisimù àti Pírótẹ̀sítántisimù, ni a sojú fún pẹ̀lú àwọn àkókò ọ̀pin méjèjèjì.

Ní àkókò ididi èdidi àwọn ọ̀górùn-ún kan àti m̀erínlélógójì egbèrún, iwo Púrótẹ̀sítánti yòò mú kí egbé méjì àwọn olùjosin jáde wá nígbà idánwò keji nínú àwọn idánwò m̀eta tó wà láárín àkókò nàà. Egbé kan yòò ti dàgbàsókè àwòrán Kristi, egbé keji sì yòò ti dàgbàsókè àwòrán ẹranko nàà. Ní àkókò idánwò yẹn, iwo Rípùblikà yòò dara pọ̀ mọ̀ iwo Púrótẹ̀sítánti apẹ̀yìndà, wọn yòò sì dá àwòrán ẹranko nàà sílẹ̀ bí àwọn ijọ Púrótẹ̀sítánti ẹ̀ maa gba àkóso ijọba ilú lówó. Àkókò nàà ni a sojú rẹ̀ nínú gbogbo iran inú Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọrun, nítòrí ibẹ̀ ni ọ̀kọ̀ọkan “àwọn iwé Bíbẹ̀lì ti padé, tí wọn sì parí.”

Ìdánwò keji nínú ìtàn náà ni ìdánwò àwòrán ẹranko náà, mejeeji ní inú fún àwọn wúndiá, àti ní òde fún àwọn olóṣèlú ti ẹgbé òṣèlú méjì tí wọn n bá ara wọn já. Ìdánwò náà ni ìdánwò tí a gbòdò kojá “ṣáájú kí àkókò oore-òfẹ́ tó dópín” ní òfin Ojọ Àìkú tí ó n bọ láipẹ. Ìdánwò náà ni ìdánwò tí a n kojá “ṣáájú kí a tó fi èdidi di wá.” Ìdánwò náà ni ìdánwò níbi tí “a ó ti pinnu àyànmọ wa ayérayé.”

A ó máa tẹsíwájú nínú ikẹkọ́ yíi nínú àpilẹkọ tí ó kàn.

“A fi àngẹ̀lì alágbára míràn láṣe láti sòkalẹ́ wá sí ayé. Jésù fi iwé kan lé e lówó, àti bí ó ṣe n bọ wá sí ayé, ó kẹ pé, ‘Bábilóni ti ṣubú, ó ti ṣubú.’ Nígbà náà ni mo tún rí àwọn tí a ti ní irẹwèsì gbé ojú wọn sókè sí ọrun, wọn n wo pẹ̀lú igbàgbọ́ àti irètí sí ifarahàn Olúwa wọn. Sùgbón ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ dàbí ẹni pé wọn ṣi wà nínú ipò òmùgò, bí ẹni pé wọn sùn; síbẹ̀ mo lè rí àpẹ̀rẹ̀ ibànújẹ́ j́jínlẹ́ lórí ojú wọn. Àwọn tí a ti ní irẹwèsì rí láti inú Ìwé Mímọ́ pé wọn wà ní àkókò idádúró, àti pé wọn gbòdò fi sùúrù dúró de imúṣe iran náà. Èrì kan náà tí ó mú wọn máa retí Olúwa wọn ní 1843, ni ó tún mú wọn retí Rẹ̀ ní 1844. Síbẹ̀ mo rí i pé ọ̀pọ̀ ẹ̀niyàn kò ní agbára náà tí ó fi àmì sí igbàgbọ́ wọn ní 1843. Irẹwèsì wọn ti mú igbàgbọ́ wọn rẹ....”

“Nígbà tí iṣe iranṣe Jésù parí nínú ibi mímọ́, tí Ó sì wọ inú Ibi Mímọ́ Jùlọ, tí Ó sì dúró níwájú àpótí májẹmú tí ó ní òfin Ọlọrun nínú rẹ, Ó rán àngẹ̀lì alágbára míràn pẹ̀lú ifẹ̀ṣẹ̀kẹ̀ta sí ayé. Wọn fi iwé yíyí kan sí ọwọ́ àngẹ̀lì náà, bí ó sì ti n sọ kalẹ́ wá sí ayé pẹ̀lú agbára àti ọlá ńlá, ó kẹde ikilọ́ ibèrù kan, pẹ̀lú ihalẹ́ tí ó buru jùlọ́ tí a ti gbé wá fún ẹ̀niyàn rí. A ṣe ifẹ̀ṣẹ̀ yíi láti fi àwọn ọmọ Ọlọrun sí ipò iṣọra, nípa fífi wákàtí ìdánwò àti irora tí ó wà níwájú wọn hàn wọn. Àngẹ̀lì náà wí pé, ‘A ó mú wọn wọ ijà tó sùn mọra pẹ̀lú ẹranko náà àti ère rẹ. Irètí kan ṣoṣo wọn fún iyè àinípẹkun ni pé kí wọn dúró ṣinṣin. Bí ó tilẹ̀ jẹ pé ẹmí wọn wà nínú ewu, wọn gbòdò di òtítọ́ mú ṣinṣin.’ Àngẹ̀lì kẹta náà fi ọ̀rọ̀ rẹ̀ parí báyii pé: ‘Níbi ni sùúrù àwọn ẹni mímọ́ wà: níbi ni àwọn tí n pa àwọn òfin Ọlọrun mọ, àti igbàgbọ́ Jésù wà.’ Bí ó ṣe tún àwọn ọ̀rọ̀ wònyí sọ, ó tọka sí ibi mímọ́ ọrun. Ọkàn gbogbo àwọn tí ó gba ifẹ̀ṣẹ̀ yíi ni a darí sí Ibi Mímọ́ Jùlọ, níbi tí Jésù dúró níwájú àpótí májẹmú, tí Ó ti n ṣe ibẹ̀bẹ̀ ikeyìn Rẹ̀ fún gbogbo àwọn tí àánú ṣi dúró de àti fún àwọn tí, nítorí àimọ, ti rú òfin Ọlọrun. A ṣe ètùtù yíi fún àwọn olódodo tí ó ti kú àti fún àwọn olódodo aláàyè pẹ̀lú. Ó kà gbogbo àwọn tí ó kú ní igbẹ̀kẹ̀lé nínú Kristi mọra, sùgbón tí, nítorí pé wọn kò tii gba imọ̀lẹ́ lórí àwọn òfin Ọlọrun, ti ṣe ní àimọ nípa ríru àwọn àṣe rẹ.” Early Writings, 245, 255.